

volt, amely csak kissé marad el a *Jylhä et al.* (2010) hasonló jellegű kutatása esetén tapasztaltétól (86 %).

Köszönetnyilvánítás. Szelepcsényi Zoltán publikációt megalapozó kutatása a TÁMOP 4.2.4.A/2-11-1-2012-0001 azonosító számú Nemzeti Kiválóság Program – Hazai hallgatói, illetve kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése országos program című kiemelt projekt keretében zajlott. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg. A felhasznált regionális klíma-szimulációkat az ENSEMBLES projekt (<http://ensembles-eu.metoffice.com>) keretében állították elő, melyet az EU FP6 program támogatott. Az E-OBS adatbázis alapját képező állomási adatokat az ECA&D projekt (<http://eca.knmi.nl>) bocsátotta rendelkezésre. Továbbá a szerzők köszönetet mondanak mindenkinek, aki a kérdőív kitöltésével és/vagy annak népszerűsítésével hozzájárult a kutatás sikerességéhez.

Irodalom

- Bartholy, J., Pongrácz, R., Gelybó, Gy.*, 2007: Regional climate change expected in Hungary for 2071-2100. *Applied Ecology and Environmental Research* 5(1), 1–17.
- de Castro, M., Gallardo, C., Jylhä, K., Tuomenvirta, H.*, 2007: The use of a climate-type classification for assessing climate change effects in Europe from an ensemble of regional climate models. *Climatic Change* 81(Suppl.), 329–341.
- Déqué, M., Marquet, P., Jones, R.G.*, 1998: Simulation of climate change over Europe using a global variable resolution general circulation model. *Climate Dynamics* 14(3), 173–189.
- Formayer, H., Haas, P.*, 2009: Correction of RegCM3 model output data using a rank matching approach applied on various meteorological parameters. In: Deliverable D3.2 RCM output localization methods (BOKU-contribution of the FP 6 CECILIA project). 5–15.
- Haylock, M.R., Hofstra, N., Klein Tank, A.M.G., Klok, E.J., Jones, P.D., New, M.*, 2008: A European daily high-resolution gridded data set of surface temperature and precipitation for 1950–2006. *Journal of Geophysical Research* 113, D20119, 12 p.
- Holdridge, L.R.*, 1947: Determination of world plant formations from simple climatic data. *Science* 105(2727), 367–368.
- Holdridge, L.R.*, 1967: Life zone ecology. Tropical Science Center. San Jose, Costa Rica, 206 p.
- Jylhä, K., Tuomenvirta, H., Ruosteenoja, K., Niemi-Hugaerts, H., Keisu, K., Karhu, J.A.*, 2010: Observed and Projected Future Shifts of Climatic Zones in Europe and Their Use to Visualize Climate Change Information. *Weather, Climate and Society* 2(2), 148–167.
- Köppen, W.*, 1936: Das geographische System der Klimate. In: Köppen, W., Geiger, R. (Eds.): *Handbuch der Klimatologie*. Verlag von Gebrüder Borntraeger, Berlin, 1–44.
- Nakicenovic, N., Swart, R.*, 2000: Emissions Scenarios. A special report of IPCC Working Group III. Cambridge University Press, Cambridge, UK, 570 p.
- Roeckner, E., Bäuml, G., Bonaventura, L., Brokopf, R., Esch, M., Giorgetta, M., Hagemann, S., Kirchner, I., Kornbluh, L., Manzini, E., Rhodin, A., Schlese, U., Schulzweida, U., Tompkins, A.*, 2003: The atmospheric general circulation model ECHAM5. PART I: Model description. Technical Report, Max Planck Institute for Meteorology, MPI-Report 349, 140 p.
- Skarbit, N.*, 2014: Európa éghajlatának alakulása a XX. és a XXI. században Feddema módszere alapján. Diplomamunka, ELTE Meteorológiai Tanszék, Budapest, 59 p.
- Szelepcsényi, Z., Breuer, H., Sümege, P.*, 2014: The climate of Carpathian Region in the 20th century based on the original and modified Holdridge life zone system. *Central European Journal of Geosciences* 6(3), 293–307.
- Thornthwaite, C.W.*, 1948: An approach toward a rational classification of climate. *Geographical Review* 38(1), 55–94.
- van der Linden, P., Mitchell, J.F.B.*, 2009: ENSEMBLES: Climate Change and its Impacts: Summary of research and results from the ENSEMBLES project. Met Office Hadley Centre, Exeter, UK, 160 p.

KISLEXIKON

POCKET ENCYCLOPAEDIA

Somfalvi-Tóth Katalin

Országos Meteorológiai Szolgálat, H-1525 Budapest, Pf. 38, toth.k@met.hu

E-OBS adatbázis <röv., ang.> *ENSEMBLES Observations*, rácspontra meghatározott meteorológiai adatok, amelyek díjmentesen letölthetők a <http://www.ecad.eu> honlapról. (Kis, A., Pongrácz, R. és Bartholy, J.: *Magyarországra becsült csapadéktrendek: hibakorrekció alkalmazásának hatása*)

Reynolds-szám <ang.> dimenzió nélküli mennyiség, a tehetetlenségi és a súrlódási erő hányadosa,

$$Re = \frac{v \cdot l}{\nu},$$

ahol ν az áramló közeg jellemző sebessége, l jellemző hosszúság, ν a kinematikai viszkozitási együttható. A tapasztalatok szerint lamináris áramlás a $Re < 2320$ tartományban alakul ki. $Re > 2320$ esetén az áramlás turbulens. Azt a $\sim t$, melynél a turbulens áramlás kialakul, *kritikus* $\sim t$ -nak nevezik. Osborne Reynolds (1842–1912) angol fizikusról neveztek el. (Balczó, M. és Lajos, T.: *Városi terek szélviszonyai és légszennyezettsége*)

Schmidt szám <ném.> dimenzió nélküli mennyiség, a kinematikus viszkozitás és a diffúziós együttható hányadosa,

$$Sc = \frac{v}{D} = \frac{\mu}{\rho D},$$

ahol ν a kinematikai viszkozitási együttható, D a diffúziós együttható, ρ a sűrűség. Ernst Heinrich Wilhelm Schmidt német mérnök (1892–1975) tiszteletére neveztek el. (Balczó, M. és Lajos, T.: *Városi terek szélviszonyai és légszennyezettsége*)